

Departamento sa Edukasyon sa Estado sa Hawaii

Mga Giya sa Kaayohan

Gipatuman ang Palisiya nga 103-1 sa Konseho sa Edukasyon sa Estado sa Hawaii (Hawaii State Board of Education Policy 103-1) ug ang Healthy, Hunger-Free Kids Act of 2010 sa Departamento sa Agrikultura sa Estados Unidos

Komite sa Kaayohan (WC)
WC1: Adunay gitakda nga coordinator sa kaayohan ang eskuwelahan.
WC2: Ang eskuwelahan adunay usa ka komite sa kaayohan nga naglakip sa mga miyembro sa komunidad sa eskuwelahan ¹ ug/o ang kinatibuk-ang publiko (pananglitan, mga representante sa mga organisasyon sa komunidad, mga pampublikong ahensya, o mga lokal nga giboto nga opisyal).
WC3: Nagpulong ang komite sa kaayohan sa eskuwelahan sa dili minos sa tulo ka higayon sa kada tuig nga ting-eskuwela.
WC4: Gigamit sa komite sa kaayohan ang Index sa Panglawas sa Eskuwelahan o uban pang mga gigikanan sa datos (pananglitan, datos sa Survey sa Kinaiya nga Peligro sa Kabatan-onan) aron matuki ang mga prioridad nga aspeto ug aron mabantayan ang mga pag-usbaw niadto nga mga aspeto kada tuig.
WC5: Ang mga prioridad nga aspeto sa kaayohan naglakip sa Plano sa Akademiko ug/o Pinansyal sa eskuwelahan.
WC6: Pahibaluon ang komunidad ¹ sa eskuwelahan mahitungod sa palisiya sa kaayohan ug hatagan og impormasyon sa pagkontak para sa coordinator sa kaayohan sa pagsugod sa kada tuig nga ting-eskuwela.
WC7: Gidasig sa eskuwelahan ang mga pamilya sa estudyante nga suportahan ang kaayohan sa eskuwelahan ug sa panimalay pinaagi sa lain-laing mga porma nga angay sa kultura ug lengguwahe (pananglitan, online, flier, mga presentasyon).
WC8: Kumpletohon sa prinsipal o sa coordinator sa eskuwelahan ang Survey sa Kaluwasan ug Kaayohan kada tuig.
Mga Giya sa Nutrisyon (NG)
NG1: Nasugat sa tanang ma-reimburse nga mga pagkaon ug mga meryenda ang mga tamdanan sa nutrisyon sa USDA.
NG2: Nasugat sa tanang <u>mga pagkaon</u> nga gibaligya o gihatag (pananglitan, mga baligya nga a la carte, mga fundraiser, mga tindahan sa estudyante, mga vending machine, ug mga party) sa campus sa eskuwelahan ² atol sa adlaw nga ting-eskuwela ³ ang mga gikinahanglan nga tamdanan sa pagkaon sa USDA o mga tamdanan sa Smart Snacks.
NG3: Nasugat ang mga mosunod nga tamdanan atol sa adlaw nga ting-eskuwela ³ sa tanang <u>mga ilimnon</u> nga gibaligya o gihatag (pananglitan, mga baligya nga a la carte, mga fundraiser, mga tindahan sa estudyante, mga vending machine, ug mga party) sa campus sa eskuwelahan ² .   • Walay caffeine, walay mga artipisyal nga kolor, ug walay mga artipisyal nga flavor • Kinatas-ang 8 oz. nga serving, pwera sa tubig, nga walay limitasyon sa gidak-on sa bahin   ○ Tubig – Plain (aduna o walay carbonation) ○ Gatas – Walay flavor 1% o walay fat; adunay flavor ug walay fat; mga alternatibo sa gatas nga gitugutan sa Nasudnong Programa sa Pamahaw/Paniudto sa Eskuwelahan (National School Lunch/Breakfast Program); nga adunay ≤ 22 ka gramo sa asukar kada 8 oz. nga serving ○ 100% nga duga sa prutas o utanon nga walay gidugang nga mga sweetener ○ 100% nga duga sa prutas o utanon nga gisagolan og tubig ug walay gidugang nga mga sweetener
NG4: Gidasig ang mga aktibidad sa fundraising nga makapausbaw sa pisikal nga aktibidad, mga aytem nga dili pagkaon, o mga masustansyang pagkaon nga base sa mga tamdanan sa Smart Snacks.
NG5: Naglakip ang mga pagkaon ug mga meryenda og presko ug lokal nga gitanom nga mga prutas ug mga utanon kung posible.
NG6: Gitugutan ang mga estudyante nga makabaton og dili minos sa 20 ka minuto aron kan-on ang ilang paniudto pagkahuman sa paghatag.
NG7: Adunay akses ang mga estudyante sa libreng mainom nga tubig atol sa mga oras sa pagpangaon ug sa tibuok adlaw nga ting-eskuwela sa daghang mga lokasyon sa campus.

¹ Ang komunidad sa eskuwelahan naglakip sa mga tigdumala, mga magtutudlo sa PE ug uban pang mga magtutudlo, mga propesyonal sa panglawas, mga kawani cafeteria, ug mga estudyante ug ang ilang mga pamilya.

² Gihulagway ang campus sa eskuwelahan isip ang tanang mga lugar nga panag-iya sa hurisdiksiyon sa eskuwelahan nga maakses sa mga estudyante atol sa adlaw nga ting-eskuwela.

³ Gihulagway ang adlaw nga ting-eskuwela isip panahon gikan sa kaadlawon hangtud sa 30 ka minuto pagkahuman sa pagtapos sa adlaw nga ting-eskuwela o programa sa meryenda pagkahuman sa klase sa USDA, kung misalmot.

NG8: Wala gigamit ang pagkaon isip usa ka reward o silot para sa mga estudyante.
Edukasyon sa Panglawas ug Promosyon sa Nutrisyon (HE)
HE1: Ang mga content nga panudlo sa mga klase sa edukasyon sa panglawas naglakip sa pagpokus sa kahibalo ug mga kahanas nga nagsuporta sa pagkaon ug masustansyang pagkaon ug nahisubay sa Mga Tamdanan sa DOE sa Hawaii (Hawaii DOE Standards) para sa edukasyon sa panglawas.
HE2: Gihatag ang edukasyon sa panglawas sa mga estudyante nga anaa sa mga grado sa elementarya sa dili minus sa 45 ka minuto kada semana ug mga grado sa sekondarya sa dili minus sa 200 ka minuto kada semana nga gisukod sigon sa oras nga gigahin sa usa ka kurso, nga gipanag-uban sa daghang mga aspeto sa content, o pinaagi sa mga interdisciplinary unit.
HE3: Ang edukasyon sa nutrisyon naglakip og mga aktibidad nga lambigit sa kultura nga base sa 'aina ug hands-on, sama sa pag-andam sa pagkaon, pagtilaw, mga pagbisita sa umahan ug mga hardin sa eskuwelahan.
HE4: Kinahanglang masugat sa tanang mga baligya nga pagkaon ug mga ilimnon nga anaa sa eskuwelahan ang Mga Giya sa Nutrisyon. Naglakip kini, pero dili limitado sa, mga publikasyon sa eskuwelahan, exterior sa mga vending machine, mga poster, mga banner, telebisyon sa eskuwelahan, ug mga scoreboard.
Pisikal nga Edukasyon (PE)
PE1: Ang content nga panudlo sa mga klase sa pisikal nga edukasyon nahisubay sa Mga Tamdanan sa DOE sa Hawaii para sa pisikal nga edukasyon.
PE2: Gihatag ang pisikal nga edukasyon sa mga estudyante nga anaa sa mga grado sa elementarya sa dili minus sa 45 ka minuto kada semana ug sa mga grado sa sekondarya sa dili minus sa 200 ka minuto kada semana.
PE3: Dili minus sa 50% sa oras sa klase sa pisikal nga edukasyon ang gitagana sa kasarangan hangtud sa grabe nga pisikal nga aktibidad.
PE4: Gitudlo ang mga klase sa pisikal nga edukasyon sa mga magtutudlo sa pisikal nga edukasyon nga sertipikado sa Estado.
PE5: Ang mga klase sa pisikal nga edukasyon adunay ratio sa estudyante/magtutudlo nga pareho sa uban pang mga klase.
PE6: Ang pisikal nga edukasyon sa mga grado 5, 7, ug 9 naglakip og pagsusi sa kaayohan sa estudyante nga adunay kalabotan sa panglawas (pananglitan, FitnessGram).
Pisikal nga Aktibidad (PA)
PA1: Ang mga estudyante gihatagan og dili minus sa 20 ka minuto nga recess sa usa ka adlaw nga naglakip og mga oportunidad nga makabuhat sa kasarangan hangtud sa grabe nga pisikal nga aktibidad.
PA2: Ang mga estudyante gihatagan og mga pagpahulay sa pisikal nga aktibidad sa dili minus sa 60 ka minuto.
PA3: Ang eskuwelahan wala migamit o nagpugong sa pisikal nga aktibidad (pananglitan, recess o PE) isip negatibo nga sangpotanan.
PA4: Gisuportahan sa eskuwelahan ang aktibong transportasyon pinaagi sa pagdasig sa mga estudyante ug mga kawani sa paglakaw ug/o pagbisikleta sa eskuwelahan kung makatarunganon nga luwas ang pagbuhat niini.
PA5: Nagtagana ang eskuwelahan og mga rack sa bisikleta para sa mga estudyante ug mga kawani.
PA6: Adunay akses sa mga lugar ug mga pasilidad sa eskuwelahan ang mga kawani sa eskuwelahan, mga estudyante, mga pamilya ug mga miyembro sa komunidad aron mahimong pisikal nga aktibo atol sa panahon nga walay pagtudlo (pananglitan, sa wala pa ug pagkahuman sa klase, sa mga katapusan sa semana, ug sa mga holiday).
Propesyonal nga Pagpausbaw (PD)
PD1: Makadawat ang mga kawani sa eskuwelahan og tinuig nga propesyonal nga pagpausbaw sa mga giya sa kaayohan.
PD2: Gidasig ang mga kawani sa eskuwelahan nga mahimong mga role model para sa kaayohan (pananglitan, pagkaon og masustansyang pagkaon, pisikal nga aktibidad, dili manigarilyo, ug pagdumala sa stress).

Mga Kakuhaan

Departamento sa Edukasyon

Mga Online nga Giya sa Kaayohan – <http://bit.ly/HIDOEWellness>

Branch sa Mga Serbisyo sa Pagkaon sa Eskuwelahan (School Food Services Branch) – 733-8400

Programa sa Panglawas ug Pisikal nga Edukasyon (Health and Physical Education Program) – 305-9712

Departamento sa Panglawas (Department of Health)

Programa sa Panglawas sa Eskuwelahan (School Health Program) – 586-4609